

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 304/2020
11.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић, Гордане Комненић, Божидара Вујичића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Никола Спајић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4005/19 од 10.10.2019. године, у седници одржаној 11.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4005/19 од 10.10.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4005/19 од 10.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 2657/2019 од 04.07.2019. године, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужили плати 1.250.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове и патњу, за нарушен лични и породични живот, за трпљену неизвесност, неодговарање државних органа, намерно скривање и заташкавање информација о стварној судбини њене ћерке ББ рођене ...1982. године у ..., због реакције и ставова надлежних органа који су показали трајну незаинтересованост да се утврди где је и каква је судбина њеног детета, као и да тужили плате трошкове судског поступка од 36.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Истом пресудом, тужила је ослобођена од обавезе плаћања судских такса.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4005/19 од 10.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П 2657/19 од 04.07.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила посебну ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи на основу члана

404. став 1. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе и потребе за новим тумачењем права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11...87/18) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2).

У конкретном случају, предмет спора је накнада нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на приватан и породичан живот. Тужилци надлежни органи нису омогућили да сазна истину о статусу свог детета рођеног 1982. године у породицишту, што је код тужилца изазвало сумњу да дете није преминуло (као што јој је саопштено), већ да је нестало из државног породицишта. Нижестепени судови су о овом праву тужилца одлучили непосредном применом Устава Републике Србије и члана 8. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода. По оцени Врховног касационог суда у овој парници нема потребе за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној ради новог тумачења права. У пресудама Апелационог суда у Београду, које су достављене уз ревизију, тужбени захтеви су различито постављени у односу на захтев из ове парнице, што има за последицу да ове одлуке нису од значаја за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе. Посебно се указује да у овом поступку не могу да се примењују одредбе Закона о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији („Сл. гласник РС“, бр.18/20 од 03.03.2020. године), који је ступио на снагу 11.03.2020. године, а примењује се истеком рока од три месеца од дана ступања на снагу. Како је поступак правноснажно окончан 2019. године, а наведени закон је ступио на снагу 2020. године и не може ретроактивно да се примењује у односу на чињенице о статусу деце за коју се сумња да су нестала из породицишта или здравствених установа, као и о захтеву за правичну накнаду нематеријалне штете. Осим тога, посебна ревизија у смислу члана 404. став 1. ЗПП, може да се изјави само због погрешне примене материјалног права, а не због битних повреда одредаба Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Тужба у овој парници поднета је 21.03.2019. године са захтевом за накнаду нематеријалне штете од 1.250.000,00 динара, што је динарска противвредност од 10.423,61 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (1 евро= 119,92 динара).

Чланом 403. став 3. Закона о парничном поступку прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Како је побијани део правноснажне пресуде испод динарске противвредности од 40.000 евра, што је законски цензус за изјављивање ревизије у смислу члана 403. став 3. ЗПП, то ревизија тужене није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић